

Michał Bolka

Fotografia a malarstwo nowej figuracji

Malarstwo połowy lat 60. XX wieku w Polsce stanęło w opozycji do wcześniejszej „ahumanistycznej” sztuki. Artyści w swojej twórczości zwrócili się w stronę prezentowania człowieka, jego egzystencji, problemów wewnętrznych, a także sytuacji politycznej i społecznej. Ten zwrot związany był z nowym figuratywnym postrzeganiem świata. Do uzyskania właśnie takich elementów malarskich artyści zaczęli wykorzystywać fotografię, która w owym czasie stała się już medium artystycznym, powszechnie stosowanym w sztuce. Jednak dla malarzy nowofiguratywnych fotografia stała się punktem wyjścia do ich twórczości; stała się inspiracją oraz elementem dającym nowe możliwości artystyczne. Fotografia wpisała się w założenia artystyczne twórców, chcących obrazować świat, a do tego właśnie idealnie nadawała się fotografia. Te wzajemne relacje i jednego i drugiego medium, pokazują uzupełnianie się, nie tylko w warstwie wizualnej, ale także w kwestiach założeń teoretycznych.

Celem mojego referatu jest pokazanie związków fotografii i polskiego malarstwa lat 60. i 70. Związki te odbywały się na wielu poziomach i płaszczyznach – od „przemalowywania” fotografii (np. twórczość Wiesława Szamborskiego, Marka Sapetto, Łukasza Korolkiewicza) po inspiracje malarskie w fotografiach (np. malarstwo Janusza Przybylskiego, Zbyluta Grzywacza czy Jana Świtki), po kolażowe (dosłowne) wykorzystywanie zdjęć w twórczości malarskiej (np. twórczość Ewy Kuryluk czy Wiesława Szamborskiego). Mimo, że związek malarstwa i fotografii sięga już XIX wiecznych artystów, to jednak koniec lat 60. i początek 70. pokazuje wzmoczony ich powrót i znaczny rozwój.